Тексерді:
Оқу ісінің меңгерушісі:
Аты-жөнің жазу

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымының атауы: « » КММ
Сынып: Мектепалды О «Ә»
Балалардың жасы: 5жас
Қандай кезеңге жасалды: Қазан 1-апта, 12–17.10.2026
5 қазан – Ұстаздар күні
Қазан – тәуелсіздік және отаншылдық айы
Апта дәйексөзі: «Жақсы тәрбие – жақсы әдеттің бастауы»

Күн тәртібІ	Дүйсенбі 12.10.2026	Сейсенбі 13.10.2026	Сәрсенбі 14.10.2026	Бейсенбі 15.10.2026	Жұма 16.10.2026
Балаларды қабылдау	**Күй күмбірі:** «Балбырауым» — балалар кіргенде жай дыбыспен тыңдалады. Буллингтің алдын алу. **Ойын атауы:** «Менің орным да маңызды». **Мақсаты:** барлық баланы ортақ әрекетке қосу, өзгені шеттетпеу. **Барысы:** Педагог үстелге балалар санына жеткілікті бос белгі қояды. Әр бала өз белгісіне таңбасын салып, қатарға қосады. «Бір белгі жетпесе, не істейміз?» деген жағдаят ұсынылады. Балалар қосымша белгі дайындап, ешкімді сыртта қалдырмайды. Соңында әр бала жанындағы досының есімін атайды. **Ойын шарты:** кезекпен қатысу; жауапты баланың орнына айтпау.	**Күй күмбірі:** «Балбырауым» — балалар кіргенде жай дыбыспен тыңдалады. Зейінді дамыту. **Ойын атауы:** «Жеті терезелі таң». **Мақсаты:** жеті нысанды ретімен қарау, таңдауын бір сөйлеммен түсіндіру. **Барысы:** Педагог жеті терезесі бар қағаз үй мен көңілді оқиға суреттерін ұсынады. Бала бір терезені ашып, суреттен байқаған екі белгіні атайды. «Бұл жерде қандай іс болып жатыр?» сұрағына жауап береді. Келесі бала басқа терезені таңдайды; соңында үйдің барлық терезесі ашылғанын санайды. **Ойын шарты:** кезекпен қатысу; жауапты баланың орнына айтпау.	**Күй күмбірі:** «Балбырауым» — балалар кіргенде жай дыбыспен тыңдалады. Сыйластық. **Ойын атауы:** «Көмек сұрайтын белгі». **Мақсаты:** көмек қажет екенін сыпайы айту және ұсынылған көмекті қабылдау. **Барысы:** Педагог үстелге құрастыру бөлшегі жетпейтін шағын үлгі қояды. Балалар жұппен жетіспеген бөлшекті байқап, «Маған ... берші, өтінемін» деп сұрайды. Досы бөлшекті беріп, бірге аяқтайды. «Көмекті сұрау неге пайдалы?» деп талқылап, жұптар бір-біріне алғыс айтады. **Ойын шарты:** кезекпен қатысу; жауапты баланың орнына айтпау.	**Күй күмбірі:** «Балбырауым» — балалар кіргенде жай дыбыспен тыңдалады. Қазақша сөйлесу. **Ойын атауы:** «Сегіз қонаққа сәлем». **Мақсаты:** сәлемдесу сөздерін жағдаятқа сай қолдану және сегізге дейін санауды бекіту. **Барысы:** Педагог сегіз қуыршақты жарты шеңберге орналастырады. Балалар үлкен кісі, құрдас, қонақ бейнесін таңдап, соған лайық амандасады. Бір қуыршақтың орны бос қалса, оны байқап орнына орналастырады. Соңында қонақтарды санап, әрқайсысына кезек берілгенін тексереді. **Ойын шарты:** кезекпен қатысу; жауапты баланың орнына айтпау.	**Күй күмбірі:** «Балбырауым» — балалар кіргенде жай дыбыспен тыңдалады. Дербестік. **Ойын атауы:** «Таңғы таңдау картасы». **Мақсаты:** өз әрекетін алдын ала таңдап, ойын қысқаша түсіндіру. **Барысы:** Педагог кітап, құрылыс, сурет бұрыштарының фотосын ұсынады. Бала бүгін бос уақытта қайда ойнағысы келетінін көрсетіп, себебін айтады. Екі бала бір орынды таңдаса, бірге ойнау жолын келіседі. Педагог баланың таңдауын есте сақтап, еркін әрекетте соған мүмкіндік береді. **Ойын шарты:** кезекпен қатысу; жауапты баланың орнына айтпау.

	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, Қазақ тілі)	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, Қазақ тілі)	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, Қазақ тілі)	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, Қазақ тілі)	(Қарым-қатынас іс-әрекеті, Қазақ тілі)
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Кеңес тақырыбы:** «Ұстазға алғысты баламен бірге айтыңыз». **Мақсаты:** үлкеннің еңбегін құрметтеуге үйрету. **Қысқаша мазмұны:** Балаға дайын құттықтауды жаттатпай, «Тәрбиешің саған нені үйретті?» деп сұраңыз. Оның өз сөзімен бір алғыс айтуына мүмкіндік беріңіз. Баланың суретін бірге ұсынуға болады.	**Кеңес тақырыбы:** «Жетіге дейін санауды әрекетпен бекітіңіз». **Мақсаты:** сан мен зат мөлшерін байланыстыру. **Қысқаша мазмұны:** Дастарқанға жеті қасық орналастыруды ұсыныңыз. Бала әр қасықты бір рет көрсетіп санасын. Санын айтып болғанда «Барлығы қанша?» деп сұрап, қатесін бірге байқатыңыз.	**Кеңес тақырыбы:** «Ертегідегі шешімді талқылаңыз». **Мақсаты:** кейіпкер әрекетінің себебін түсіндіруді қолдау. **Қысқаша мазмұны:** Қысқа ертегіден кейін «Кейіпкер нені қалады? Қандай шешім қабылдады?» деген екі сұрақ қойыңыз. Баланың пікірін бірден түзетпей тыңдаңыз, өз таңдауының себебін айтуына көмектесіңіз.	**Кеңес тақырыбы:** «Асықпай сөйлеуге уақыт беріңіз». **Мақсаты:** сөздің дыбысталуын анық естуге мүмкіндік беру. **Қысқаша мазмұны:** Бала асығыс сөйлесе, сөзін бөлмей тыңдаңыз. Қиын сөзді өзіңіз анық үлгімен айтыңыз. Жидек атауларын суреттен қарап салыстырыңыз; жаттығуды ұзақ қайталатып шаршатпаңыз.	**Кеңес тақырыбы:** «Өсімдіктің өзгерісін бірге байқаңыз». **Мақсаты:** бақылау мен болжам айтуға қолдау көрсету. **Қысқаша мазмұны:** Үйдегі өсімдікті бір күнде екі рет суармай, алдымен топырағын қарап көріңіз. «Не өзгерді? Неліктен солай ойладың?» деп сұраңыз. Дәрілік өсімдікті дәмін татып тануға ұсынбаңыз.
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	Өнегелі 15 минут. Адал азамат — еңбекті құрметтеу. **Әрекет атауы:** «Ұстаздың бір күні». **Мақсаты:** оқыту еңбегін байқап, алғысын нақты әрекетпен білдіру. **Барысы:** Педагог кітап оқып беру, балаға түсіндіру, ойын құралын дайындау бейнелерін көрсетеді (3 минут). Балалар «Ұстаз болмаған кезде кім көмектеседі?» деген сұрақты талқылайды (4 минут). Әр бала қағаз жолағына ұстазға арнап бір белгі салып, ортақ алғыс панносын жасайды (6 минут). Соңында өз	Өнегелі 15 минут. Ұлттық ойын, әділдік. **Ойын/әрекет атауы:** «Ханталапай — ортақ есеп». **Мақсаты:** асықтарды ережеге сай алу, жетіге дейінгі мөлшерді салыстыру. **Барысы:** Педагог хан асықты таныстырып, қысқа үлгі көрсетеді (3 минут). 4–5 баладан топ үстел төсенішіне жиналады. Жүргізуші асықтарды шашады; хан алшы түссе, белгімен әркім өзіне жақын асықты алады. Қолды соғыстырмай, алыстағы асыққа созылмайды. Басқа қалыпта кезек келесі жүргізушіге беріледі. Екі	Өнегелі 15 минут. Таза Қазақстан — экологиялық мәдениет. **Әрекет атауы:** «Тұқымға орын қалдыр». **Мақсаты:** өсімдікке қамқорлықты қарапайым себеппен түсіндіру. **Барысы:** Педагог «Бала барлық түскен тұқымды үйіне алып кетті» деген авторлық шағын жағдаят айтады (3 минут). Балалар «Табиғатта не қалуы керек?» деп пікірлеседі (4 минут). Қауіпсіз ірі тұқым үлгілерін қарап, суреттегі өсімдікпен сәйкестендіреді; тірі өсімдіктен ештеңе үзбейді (6 минут). Соңында әр жұп табиғатқа зиян	Өнегелі 15 минут. Ұлттық ойын, табандылық. **Ойын/әрекет атауы:** «Бестас — бірінен кейін бірі». **Мақсаты:** кезекті сақтау және қол қимылын біртіндеп үйлестіру. **Барысы:** Педагог бес тегіс ойын тасын көрсетеді, еден төсенішінде ойнауды түсіндіреді (3 минут). Балалар жұппен бір тасты алақан деңгейінде сәл көтеріп, екінші тасты алып, біріншісін қағып алуға талпынады. Қиындық болса, тасты лақтырмай екі тасты ретімен алу нұсқасы ұсынылады. Әр бала екі рет байқап, кезегін береді (8 минут). Соңында қандай	Өнегелі 15 минут. Ұлттық ойын, заң мен тәртіп. **Ойын/әрекет атауы:** «Асық ату — дәлдік пен келісім». **Мақсаты:** белгіленген кезекті сақтау және ортақ ережені орындау. **Барысы:** Педагог төсеніш үстіне үш асық тізіп, жақын ату сызығын белгілейді (3 минут). Бір бала ғана сақасын жермен сырғытып, асыққа тигізуге талпынады; қалғандары сызықтың артында күтеді. Сақа тоқтаған соң ғана асықты жинайды. Әр балаға екі мүмкіндік беріледі (9 минут). Топ тигізген санды емес, кезегін сақтау мен

	белгісінің мағынасын айтады (2 минут). (Қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)	айналым өткізіледі (8 минут). Балалар алған асығын бір қатарға қойып, жетіден аспайтын бөлігін санайды; әділ әрекеттерді атайды (4 минут). **Ойын шарты:** асық пен тасты ауызға салмау; затты жоғары сермемеу; әр баланың қатысуына мүмкіндік беру. (Танымдық іс-әрекет, Қазақ тілі)	келтірмейтін бір шешім ұсынады (2 минут). (Зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	тәсіл көмектескенін айтып, тастарды қорапқа жинайды (4 минут). **Ойын шарты:** асық пен тасты ауызға салмау; затты жоғары сермемеу; әр баланың қатысуына мүмкіндік беру. (Қимыл іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)	ережеге адалдықты талқылайды (3 минут). **Ойын шарты:** асық пен тасты ауызға салмау; затты жоғары сермемеу; әр баланың қатысуына мүмкіндік беру. (Қимыл іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)
Ертеңгілік жаттығу	Салауатты өмір салты. **Кешен атауы:** «Пошташының жеңіл сөмкесі» (5 минут). **Мақсаты:** денені біртіндеп қозғалысқа дайындау. **Барысы:** 1. Поштаға жол — орнында және қатармен жүру, 40 секунд. 2. Хат апарамыз — шағын қадаммен жеңіл жүгіру, 30 секунд. 3. Сөмкені ілеміз — иықты алға, артқа айналдыру, 4 рет. 4. Хатты көрсет — қолды кеудеден екі жаққа созу, 5 рет. 5. Мекенжайға қара — денені оңға, солға бұру, 4 рет. 6. Хатты аламыз — жартылай отырып-тұру, 4 рет.	Салауатты өмір салты. **Кешен атауы:** «Киіз үйдің есігі ашылды» (5 минут). **Мақсаты:** денені біртіндеп қозғалысқа дайындау. **Барысы:** 1. Қонаққа барамыз — аяқ ұшымен және қалыпты жүру, 40 секунд. 2. Алаңға шығамыз — орнында жеңіл жүгіру, 30 секунд. 3. Шаңырақ — қолды жоғары көтеріп, баяу түсіру, 5 рет. 4. Кереге — қолды екі жаққа созып, иықты босату, 5 рет. 5. Есікті аш — оңға, солға бұрылу, 4 рет. 6. Текеметке отыр — жартылай отырып-тұру, 4 рет.	Салауатты өмір салты. **Кешен атауы:** «Құстардың таңғы мектебі» (5 минут). **Мақсаты:** денені біртіндеп қозғалысқа дайындау. **Барысы:** 1. Құстар із салады — шағын қадаммен жүру, 40 секунд. 2. Ұшуға әзір — орнында жеңіл жүгіру, 30 секунд. 3. Қанат аш — қолды екі жаққа созып, түсіру, 5 рет. 4. Қанат демалады — иықты көтеріп-түсіру, 5 рет. 5. Жан-жағын қара — денені екі жаққа бұру, 4 рет. 6. Дәнге еңкей — тізені сәл бүгіп еңкею, 4 рет. 7. Торғайдың қадамы — 6 жұмсақ секіру. 8. Тыныққан құс — мұрынмен дем алып, баяу шығару, 3 рет.	Салауатты өмір салты. **Кешен атауы:** «Желкенсіз кеме» (5 минут). **Мақсаты:** денені біртіндеп қозғалысқа дайындау. **Барысы:** 1. Айлақ жолы — қалыпты және өкшемен жүру, 40 секунд. 2. Кеме қозғалды — орнында жеңіл жүгіру, 30 секунд. 3. Ескек есеміз — қолды алға созып, кеудеге тарту, 5 рет. 4. Иықты босат — иықты айналдыру, 4 рет. 5. Жағалауға қара — денені оңға, солға бұру, 4 рет. 6. Жүк көтермейміз — жартылай отырып, қолды алға созу, 4 рет. 7. Толқыннан ас — орнында 6 жеңіл секіру.	Салауатты өмір салты. **Кешен атауы:** «Жидек себетінің сапары» (5 минут). **Мақсаты:** денені біртіндеп қозғалысқа дайындау. **Барысы:** 1. Себетті алып шық — қалыпты және аяқ ұшымен жүру, 40 секунд. 2. Соқпақ созылды — жеңіл жүгіру, 30 секунд. 3. Себетті көрсет — қолды алға, жоғары созу, 5 рет. 4. Иыққа демалыс — иықты көтеріп-түсіру, 5 рет. 5. Екі себет — екі жаққа баяу иілу, 4 рет. 6. Себетті қой — жартылай отырып-тұру, 4 рет. 7. Қуанып қайтамыз — 6 жеңіл секіру. 8. Хош иіс — мұрынмен дем алып, баяу шығару, 3 рет.

	7. Қуанышты хабар — орнында жұмсақ 6 секіру. 8. Хатты үрлемей оқимыз — мұрынмен дем алып, ауызбен баяу шығару, 3 рет. Жаттығулар арасында тыныстыреттеу; арақашықтық бір қол созымнан кем болмауы тиіс. Жиһазға жақын жүгірмеу. (Дене тәрбиесі)	7. Қонақты қарсы ал — аяқтарды жақын ұстап, 6 жеңіл секіру. 8. Тыныш үй — дем алып, қолды түсіріп дем шығару, 3 рет. Жаттығулар арасында тыныстыреттеу; арақашықтық бір қол созымнан кем болмауы тиіс. Жиһазға жақын жүгірмеу. (Дене тәрбиесі)	Жаттығулар арасында тыныстыреттеу; арақашықтық бір қол созымнан кем болмауы тиіс. Жиһазға жақын жүгірмеу. (Дене тәрбиесі)	8. Тынық теңіз — баяу дем алу-шығару, 3 рет. Жаттығулар арасында тыныстыреттеу; арақашықтық бір қол созымнан кем болмауы тиіс. Жиһазға жақын жүгірмеу. (Дене тәрбиесі)	Жаттығулар арасында тыныстыреттеу; арақашықтық бір қол созымнан кем болмауы тиіс. Жиһазға жақын жүгірмеу. (Дене тәрбиесі)
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	ҚР әнұраны. «Үнсіз хабарды байқа». **Мақсаты:** зейін мен анық айтуды әрекетке дайындау. **Барысы:** Педагог қолын жайса — балалар алақанын үстелге қояды, қолын бүксе — тік отырады. Екі белгіні кезекпен 4 рет көрсетеді; балалар белгіге ғана қарайды. «Ша–ша–ша, шашыңды тарақпен тара» тіркесін анық айтып, сөз басындағы ш дыбысына назар аударады. **Ойын шарты:** педагог белгісін соңына дейін тыңдау, жауапты бірден бірге айтпау. (Қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	«Үш суреттің әуені». **Мақсаты:** зейін мен анық айтуды әрекетке дайындау. **Барысы:** Педагог күн, тамшы, жапырақ суретін ретімен көрсетеді. Балалар күнде — алақанын ашады, тамшыда — саусағын үстелге тигізеді, жапырақта — қолын түсіреді. Қимылдар қатары біртіндеп үш белгіге ұзарады. Тілді жоғарғы тістер артына тіреп, қайта түсіруді 3 рет баяу орындайды. **Ойын шарты:** педагог белгісін соңына дейін тыңдау, жауапты бірден бірге айтпау. (Қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	«Жеті қадамды ойша сана». **Мақсаты:** зейін мен анық айтуды әрекетке дайындау. **Барысы:** Балалар педагог көрсеткен жеті ізді көзбен солдан оңға қарай санайды; соңғы іздегі затты атайды. «Бірден жетіге барамын, жеті затты санаймын» деген қысқа санамақты қол қимылымен айтады. Тыныстытоқтатпай, ерін мен жақты бос ұстайды. **Ойын шарты:** педагог белгісін соңына дейін тыңдау, жауапты бірден бірге айтпау. (Қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	«Жидек сөзін анық есті». **Мақсаты:** зейін мен анық айтуды әрекетке дайындау. **Барысы:** Педагог «бүлдірген, өрік, жүзім» сөздерін анық айтады. Балалар келісілген жидек атауын естігенде ғана алақанын көрсетеді; жауапты асықпай түсіндіреді. «Ү–ү–ү» дыбысын айтқанда ерінді дөңгелетіп, тілдің қалпын айнасыз байқайды; 3 қысқа қайталау жасайды. **Ойын шарты:** педагог белгісін соңына дейін тыңдау, жауапты бірден бірге айтпау. (Қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)	«Сөз жолының аялдамасы». **Мақсаты:** зейін мен анық айтуды әрекетке дайындау. **Барысы:** Педагог «ба-ла», «қа-лам» сөздерін бөліп айтады; балалар әр бөлікке бір қағаз жолақ қояды. Кейін сөзді тұтас айтады. Бұл оқу емес, есту мен зейінді дайындау әрекеті. Иықты босатып, орындықта арқасын тік ұстап отыруды тексереді. **Ойын шарты:** педагог белгісін соңына дейін тыңдау, жауапты бірден бірге айтпау. (Қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті)
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**<u>Математика негіздері</u>** **Тақырыбы: 8саны және цифры**	**<u>Музыка</u>** **Тақырыбы: «Күзгі жаңбыр»** **Міндеті: Әртүрлі сипаттағы әндерді өз**	**<u>Музыка</u>** **Тақырыбы: «Күзгі жаңбыр»** **Міндеті: Әртүрлі сипаттағы әндерді өз**	**<u>Математика негіздері</u>** **Тақырыбы: 9 саны және цифры**	**<u>Сауат ашу негіздері</u>** **Тақырыбы: Ойнай отырып оқимыз** **Міндеті: Буын туралы ұғымдарды**

	Міндеті: Көрнекілік арқылы 8 санының пайда болуымен таныстыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, үстелде жеті текше бар. Әр текшені бір рет көрсетіп санайық. Енді тағы бір текше қостым. Қанша болды? Жетіге бірді қосқанда сегіз пайда болды. Сегіз санының таңбасы – 8 цифры. Заттар шашырап немесе қатар тұруы мүмкін, бірақ ешқайсысы қосылмаса не алынбаса, саны өзгермейді. 1-ойын Сегізінші жолаушы **Мақсаты:** жеті затқа бір зат қосып, сегіз санының пайда болуын түсіну. **Барысы:** Педагог үстелге жеті жолаушы карточкасын қояды. Балалар оларды орындарға орналастырып санайды. Сегізінші жолаушы келгенде бір карточканы қосып, барлық санды қайта анықтайды. Әр жұп «Жеті болды, біреуі келді, сегіз болды» деп түсіндіреді. Бір жолаушыны алып, қайта қосып екі айналым жасайды. 2-ойын Сегіз заттың құпиясы **Мақсаты:** заттардың орналасуы өзгергенде санның сақталуын байқау. **Барысы:** Жұптарға сегіз ірі текше беріледі. Бір бала	**бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Жаңбыр тамшысы жай тамса, дыбысы жұмсақ, жиілесе, ырғағы ширақ естіледі. Әннің көңіл күйін дауысымызбен көрсете аламыз. Қатты айқайламай, әуенді тыңдап бастаймыз. Бір бала айтқанда басқалар оны тыңдайды. Бүгін таныс әннің қысқа бөлігін өзіміз таңдап, жұмсақ немесе көңілді сипатпен орындаймыз. 1-ойын Тамшылардың ән кезегі **Мақсаты:** әнді өздігінен бастап, музыкалық сипатын дауыс арқылы жеткізу. **Барысы:** Педагог таныс әуеннің қысқа бөлігін ойнайды. Тамшы карточкасын алған бала осы бөлікті жеке орындайды, келесісі басқа сипатта жалғастырады. Балалар «жұмсақ», «көңілді» деген сөздермен естігенін сипаттайды. Педагог дыбыс биіктігін үлгімен қолдайды. Екі айналымда барлық бала қысқа орындауға мүмкіндік алады. 2-ойын Әнге жаңа көңіл күй сыйла	**бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Кеше әуеннің жұмсақ және ширақ сипатын байқадық. Бүгін әнді өзіміз бастауға, тыңдаушыға түсінікті орындауға тырысамыз. Демді жол басында алып, соңына дейін айқайсыз айтамыз. Бір әуенді әртүрлі көңіл күймен орындауға болады; сөздері анық естілуі керек. 1-ойын Әуенді өзің баста **Мақсаты:** таныс әнді сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз өздігінен орындау. **Барысы:** Педагог әуеннің алғашқы дыбысын береді. Қалаған бала қысқа бөлікті бастайды, топ соңын жалғастырады. Келесі айналымда педагог тек бастапқы белгі береді, балалар сүйемелдеусіз айтады. Әр орындаудан кейін бір тыңдаушы естіген сөзін анық қайталайды. Қателескен балаға әуен үлгісі қайта беріледі. 2-ойын Музыкалық жаңбыр ашықхаты **Мақсаты:** ән сипатын өз таңдауы бойынша шығармашылықпен жеткізу. **Барысы:** Жұптар тамшы немесе күн белгісін	**Міндеті: Көрнекілік арқылы 9 санының пайда болуымен таныстыру** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Сегіз затты санап көрейік. Бір зат қосқанда тоғыз болады. Тоғыз санын көрсету үшін 9 цифрын қолданамыз. Жиыннан бір затты алсақ, сегіз қалады. Әр затты қайта-қайта санамай, бір рет көрсетеміз. Тоғыздың қалай пайда болғанын әрекетпен түсіндіреміз. 1-ойын Тоғызыншы қонақ келді **Мақсаты:** сегізге бір зат қосып, тоғыздың пайда болуын көрсету. **Барысы:** Педагог сегіз қуыршақ бейнесін дастарқанға қояды. Балалар орындардың санын тексереді. Тоғызыншы қонақ келгенде бір орын мен бір белгі қосады. Барлығын санап, 9 цифрын таңдайды. Бір қонақ шыққанда не қалғанын болжап тексереді. Әр жұп әрекетті сөзбен түсіндіреді. 2-ойын Қойманы тоғызға толықтыр **Мақсаты:** тоғызға жетпейтін затты қосып, нәтижесін салыстыру. **Барысы:** Жұптарға жеті немесе сегіз ірі текшесі бар ыдыс беріледі. Балалар	**қалыптастыру,, қолды жазуға дайындауға берілген тапсырмаларды қызығушылықпен орындау** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Сөзді ойын арқылы тыңдап, буынға бөлеміз. Әр буынға бір белгі қоямыз: ба-ла – екі белгі. Қарындашты үш саусақпен еркін ұстап, арқаны тік сақтаймыз. Қолды жазуға дайындағанда сызықты солдан оңға баяу жүргіземіз. Әріпті көшіру емес, сызық бағытын сақтап, қол қимылын үйлестіру маңызды. 1-ойын Буын пойызының вагондары **Мақсаты:** буын санын естіп, сәйкес мөлшердегі белгі таңдау. **Барысы:** Педагог бала, нан, машина суретін береді. Балалар сөзді айтып, буынға бөледі; әр буынға бір вагон қояды. Жұбы сурет пен вагон санын салыстырады. Рөлдер ауысады. Соңында әр бала бір сөзді тұтас және буындап айтады; ұсақ карточканың орнына ірі белгілер қолданылады. 2-ойын Қаламның тыныш сапары **Мақсаты:** жазуға дайындық тапсырмасын қызығушылықпен орындау.

	қатар құрады, екіншісі санайды. Сосын текшелерді шеңберге ауыстырып, санын болжап тексереді. Рөлдер ауысады. Педагог «Жаңа зат қостың ба?» деп сұрайды. Соңында әр жұп сегізге сәйкес цифрды таңдайды. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **<u>Тіл дамыту</u>** **Тақырыбы: Әжесін кім жақсы көреді?** **Міндеті: Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру.** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Әжені жақсы көру жылы сөзден, көмектен, қамқорлықтан көрінеді. Суреттегі баланың не істеп жатқанын айтайық. «Екі кесе», «үш гүл», «жұмсақ шәлі», «мейірімді әже» тіркестерінде сөздер бір-бірімен мағына жағынан үйлеседі. Енді осы сөздерді толық сөйлемге біріктірейік: «Бала әжесіне екі кесе әкелді». 1-ойын Әженің сыйлық сөресі	**Мақсаты:** таныс әуенді шығармашылықпен орындау. **Барысы:** Балалар жұппен таныс әннің бір жолын таңдайды. Бір жұп оны баяу, екіншісі ширақ сипатта орындайды; ән сөзін өзгертпейді. Қалғандары қай орындау жаңбырлы күнді елестеткенін түсіндіреді. Соңында әр бала өзіне ұнаған сипатта қысқа қайталау жасайды. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **<u>Сауат ашу негіздері</u>** **Тақырыбы: Буынды сызба түрінде көрсетіп үйренеміз** **Міндеті: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Сөздерді дыбыстық талдау солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу.** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Сөз заттың атын немесе мағынасын білдіреді. «Алма» десек, жемісті елестетеміз. Оны «ал-ма»	таңдайды. Таңдаған белгіні таныс әннің бір бөлігін жұмсақ не көңілді орындаумен білдіреді. Қалғандары таңбаны болжап, себебін айтады. Соңында жұптардың қысқа орындауынан ортақ музыкалық ашықхат құралады; дыбысты қатты шығаруға жарыспайды. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **<u>Математика негіздері</u>** **Тақырыбы: 9 саны және цифры** **Міндеті: 9 цифрымен таныстыру** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Тоғыз санының таңбасы – 9 цифры. Оны 6 цифрымен шатастырмай, жоғарғы бөлігіне және төменгі ізіне қараймыз. Цифр – санды көрсетуге арналған белгі, ал заттарды санағанда мөлшерін білеміз. Тоғыз заттың әрқайсысын бір рет көрсетіп, соңғы санды барлық мөлшердің атауы ретінде айтамыз. 1-ойын Тоғыздың төлқұжаты **Мақсаты:** 9 цифрын басқа таңбалардың арасынан тану.	қоймадағы тоғыз бос орынды текшемен толтырады, жетіспегенін қосымша қораптан алады. Досы әр орынды санап тексереді. Соңында «Бізде сегіз еді, біреу қостық» тәрізді түсіндіреді; жазбаша есеп берілмейді. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **<u>Тіл дамыту</u>** **Тақырыбы: Үлгілі бала** **Міндеті: Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу,** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Үлгілі әрекет – біреуді тыңдау, сөзді мағынасына сай қолдану, қажет кезде сұрақ қою. Әңгіме бастау үшін «Сәлем, бірге ойнасақ бола ма?» деуге болады. Сұрақты тыңдап, қысқа немесе толық жауап береміз. Бір бала сөйлеп	**Барысы:** Балалар кең парақтағы тура жол, доға, қысқа толқын жолын таңдайды. Педагог ұстау қалпын көрсетіп, бастапқы нүктеден солдан оңға жүргізуді ұсынады. Бала асықпай бір жолды аяқтап, қолын демалдырады; кейін келесі жолды таңдайды. Соңында үздіксіз бөлігін өзі көрсетеді, жылдамдық салыстырылмайды. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **<u>Қоршаған әлеммен таныстыру</u>** **Тақырыбы: Менің туған өлкем** **Міндеті: Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер, еліміздің рәміздері, оның маңызы туралы білімдерін кеңейту.** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Туған өлке – өзіміз тұратын ауыл не қала және оның айналасы. Біздің еліміз – Қазақстан. Мемлекеттік рәміздер – Ту, Елтаңба, Әнұран. Оларға құрметпен қараймыз. Республика күні елге ортақ мереке, Наурыз – халықтық дәстүрлермен байланысты мереке.

	Мақсаты: зат есімді сан есіммен және сын есіммен дұрыс байланыстыру. **Барысы:** Педагог сыйлық карточкаларын сөреге қояды. Балалар кезекпен бір топ затты таңдап, санын және белгісін атайды: «үш әдемі гүл». Қасындағы бала сол тіркеспен әжеге қатысты сөйлем құрайды. Қате болса, педагог дұрыс тіркесті үлгімен қайта айтады. Барлық бала кемінде бір тіркес қолданғанда ойын аяқталады. 2-ойын Қамқорлық көрінісін құрастыр **Мақсаты:** таңдалған сөз тіркестерін сөйлемде орынды қолдану. **Барысы:** Жұптар әже, бала, кітап, кесе суреттерінен шағын көрініс жасайды. Бірі не болып жатқанын айтады, екіншісі бір белгі не сан қосып сөйлемді толықтырады. «Бала әжесіне қызықты кітап оқып берді» үлгісімен жұмыс істейді. Соңында әр жұп әжеге көмектесудің бір жолын ұсынады. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді.	деп екі буынға бөлеміз; әр буынға бір жолақ қоямыз. Буын сызбасы мен дыбыс сызбасын шатастырмаймыз: «нан» сөзіндегі н–а–н дыбыстарына үш белгі керек. Жолды солдан оңға қарап, қарындашты қатты баспай жүргіземіз. 1-ойын Буын терезесін аш **Мақсаты:** сөз мағынасын түсініп, буын санын сызбамен көрсету. **Барысы:** Педагог алма, нан, машина суреттерін ұсынады. Бала суретті атайды, сөзді баяу бөліп айтады: ал-ма, нан, ма-ши-на. Әр буынға бір бос жолақ орналастырады. Досы сөзді қайта айтып тексереді. Соңында бала сурет пен сызбаны жұптайды; әріп жазу талап етілмейді. 2-ойын Дыбыс ізімен үздіксіз жол **Мақсаты:** дыбыстарды ретімен ажыратып, қолды солдан оңға қимылдату. **Барысы:** Педагог «нан» сөзін анық айтады. Бала н–а–н ретін фишкалармен көрсетіп, дауысты а-ны қызылмен белгілейді. Содан кейін бөлек парақтағы кең доғалы жолды солдан оңға, қарындашты көтермей жүргізеді. Досы жолдың үзілмегенін қарайды. Қимыл асықпай	**Барысы:** Педагог 6, 8, 9 белгілерін араластырып қояды. Балалар 9-ды таңдап, дәл сол таңба бар екінші карточкамен жұптайды. Оны тоғыз зат бейнесімен байланыстырады. Қасындағы бала заттарды санап тексереді. Карточкалар орны ауысқан соң ойын қайта орындалады. 2-ойын Тоғыздың ірі ізі **Мақсаты:** 9 цифрының пішінін кең қимылмен тану. **Барысы:** Балалар қатырмадағы ірі 9 таңбасын саусақпен жүргізіп қарайды. Кейін үстел үстінде жіптен оның пішінін жасайды; әріптеп жазу талап етілмейді. Досы үлгімен салыстырып, жоғарғы бөлік пен төменгі жолын көрсетеді. Соңында дайын цифрды тоғыз заттың қасына орналастырады. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. Сауат ашу негіздері **Тақырыбы: Буынға бөлейік** **Міндеті: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.**	тұрғанда оның сөзін бөлмейміз. Дайын сөзді жаттамай, жағдайға сай өзіміз таңдаймыз. 1-ойын Әңгімеге есік аш **Мақсаты:** өздігінен диалог бастау және сұрақ қою. **Барысы:** Педагог жұптарға кітап таңдау не ойыншық бөлісу жағдаятын береді. Бір бала әңгімені өзі бастайды, екіншісі тыңдап жауап береді. Әрқайсысы бір ашық сұрақ қояды: «Қайсысын таңдадың? Неге?». Рөлдер ауысады. Педагог сөзді орынды қолданған мысалды атап, диалогты 3–4 кезекпен аяқтайды. 2-ойын Сыпайы шешім телефоны **Мақсаты:** сөзді мағынасына сай қолданып, қысқа және толық жауап беру. **Барысы:** Ойыншық телефон арқылы бала «Досымның кітабын алдым, енді не айтамын?» деген хабарды тыңдайды. Ол қысқа жауап беріп, кейін сол ойын толық сөйлемге кеңейтеді. Серіктесі түсінгенін қайталайды. Педагог бір жағдаятты ғана талқылатып, балаларға шешімді өздері ұсынуға мүмкіндік береді.	Жергілікті таныс орындарды фото арқылы атап, олардың неге маңызды екенін айтамыз. 1-ойын Туған өлкенің фотоальбомы **Мақсаты:** өз өлкесінің таныс орнын атап, маңызын түсіндіру. **Барысы:** Педагог мектеп, көше, жергілікті табиғаттың нақты фотоларын дайындайды. Балалар бір фотоны таңдап, қай жер екенін және онда не істейтінін айтады. Жұптар екі фотодан альбом беті жасайды. Педагог атауын білмесе, нақтылап береді. Соңында балалар өз өлкесін күтіп ұстаудың бір ісін ұсынады. 2-ойын Рәміз бен мерекенің белгісі **Мақсаты:** рәміздер мен мерекелік белгілерді ажырату. **Барысы:** Балалар Ту, Елтаңба, домбыра, наурызкөже және мереке безендіруі суреттерін қарайды. Педагог екі бөлек тақта береді: рәміздер және мерекелік дәстүрлер. Бала суретті орнына қойып, себебін түсіндіреді. Әнұранның сурет емес, салтанатты ән екенін педагог атап өтеді. Соңында

	Қазақ тілі **Тақырыбы: Еліме саяхат** **Міндеті: Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының аң аулаудақажетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру**. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Қазақстанда таулар, өзендер, далалар және тарихи орындар бар. Суреттер елге ойша саяхат жасауға көмектеседі. Туған өлке – өзіміз тұратын жер. Қазақ халқы бұрын аңшылықта садақ, жебе, аңшылық құстарды пайдаланған. Бұл құралдарды суреттен ғана танимыз. Олардың қызметін түсіндіріп, табиғат пен тарихи мұраға құрметпен қараймыз. 1-ойын Саяхатшының суретті билеті **Мақсаты:** туған өлке мен көрнекі орын туралы ауызекі сөйлеу. **Барысы:** Педагог картаға үш аялдама белгісін қояды: тау, өзен, тарихи орын. Бала фото таңдап, өз билетін	орындалады, дыбыс саны буын санымен теңестірілмейді. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **Қосымша бейнересурс:** «Буынға бөлу» — 1-сынып материалының тек сөзді буынға бөлу үлгісін пайдалану; әріп оқу тапсырмаларын қоспау. https://www.youtube.com/watch?v=nVBlspiKQVg **Қолданылатын кезеңі:** түсіндіруден кейін ойынға қатысты қысқа үзінді. Сілтеме атауы мен тақырыбы іздеуде анықталды; ойнатылуын педагог көрсетуден бұрын тексереді. **<u>Қоршаған әлеммен таныстыру</u>** **Тақырыбы: Заттардың адам өміріндегі маңызы Заттар неден жасалады?** **Міндеті: Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау.**	**Қажетті құралдар:** Ата, ана, нан, доп суреттері; буын жолақтары; дыбыс фишкалары. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Сөзді буынға бөлгенде сөзді бөліп айтып, әр бөлікке бір жолақ қоямыз: а-та, а-на. Дыбыстарды талдағанда сөздегі әр дыбысты ретімен тыңдаймыз. «Доп» бір буыннан тұрады, бірақ д–о–п деген үш дыбысы бар. О дыбысы дауысты, д мен п дауыссыз. Буын мен дыбыс саны әрдайым бірдей болмайды. 1-ойын Суреттің буын сөресі **Мақсаты:** сөздерді буын санына қарай ажырату. **Барысы:** Педагог бір және екі буындық сөре дайындайды. Бала «нан», «доп», «ата», «ана» суретін таңдап атайды. Сөзді бөліп айтып, жолақ санын анықтап сөреге қояды. Жұбы сөзді қайта айтып тексереді. Соңында екі баланың таңдауы салыстырылады; сөзді әріпке бөліп оқымайды. 2-ойын Доптың үш дыбысы **Мақсаты:** дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбысты анықтау. **Барысы:** Балалар «доп» сөзін тыңдайды. Педагог	**Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **<u>Қазақ тілі</u>** **Тақырыбы: Күз** **Міндеті: Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. Ү дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру**. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Күзде ауа салқындайды, жапырақтың түсі өзгереді, өнім жиналады. Өз байқауымызды «Мен байқадым...» деп айтамыз. «Еңбек түбі – береке» мақалын күзгі өніммен байланыстырайық. Ү дыбысын айтқанда ерінді дөңгелетіп, дыбысты анық шығарамыз: күз, үкі, жүзім. Ө мен ү дыбыстарын араластырмай тыңдаймыз. 1-ойын Күз тілшісінің микрофоны **Мақсаты:** күз туралы қарым-қатынасын білдіріп,	әр жұп бір белгі туралы сөйлем айтады. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ** **Сурет салу** **Тақырыбы: Су көліктері** **Міндеті: Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде).** **Жапсыру** **Тақырыбы: Су көліктері** **Міндеті: Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану** **Мүсіндеу** **Тақырыбы: Су көліктері** **Міндеті: Өзіне тән ерекшеліктерді беру, қолдың және саусақтардың қимылдарын жетілдіру,** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, бүгін өз қолымызбен бір қайық

	тиісті аялдамаға орналастырады. «Мен ... барғым келеді, себебі ...» деп айтады. Досы бір сұрақ қояды. Соңында балалар фотоларды шағын альбомға жинап, бір аялдама туралы бірге әңгімелейді. 2-ойын Музейдегі түсіндіруші **Мақсаты:** ұлттық құралдың атауы мен қолданылуын сөйлеммен түсіндіру. **Барысы:** Жұптарға садақ, жебе, қоржын және домбыра суреттері беріледі. Бір бала музей келушісі, екіншісі түсіндіруші болады. Келуші «Бұл не? Не үшін қолданылған?» деп сұрайды. Түсіндіруші суретке қарап жауап береді, кейін рөлдер ауысады. Педагог құралдарды ойнауға емес, тануға арналғанын бекітеді. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **<u>Дене тәрбиесі</u>** **Тақырыбы: Қашықтыққа жүгіру** **Міндеті: Жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру; белгіленген жерге дейін жылдамдыққа**	**Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Заттың не үшін керек екенін және неден жасалғанын ажыратамыз. Қасық ас ішуге керек, ол ағаштан да, металдан да жасалуы мүмкін. Материалдардың қаттылығы, иілгіштігі, беті әртүрлі болады. Бейтаныс затты бірден қолданбай, ересектен сұраймыз. Бүгін үлгілерді сипап, майыстырып байқап, қасиетін дәлелмен айтамыз. 1-ойын Зерттеушінің материал сөресі **Мақсаты:** заттың материалын қасиетіне сүйеніп анықтау. **Барысы:** Балалар жұппен қауіпсіз үлгілерді қарайды. Бірі сипап белгілерін атайды, екіншісі қағаз, мата, ағаш, металл сөресіне орналастырады. Педагог «Қалай білдің?» деп сұрайды. Пластикке жеке орын беріледі. Әр жұп бір затты таңдап, оның қызметі мен екі қасиетін таныстырады. 2-ойын Қай материал лайық? **Мақсаты:** материалдың қасиеті мен зат қызметін байланыстыру. **Барысы:** Педагог «Қағаз қолшатыр жаңбырда ұзақ шыдай ма? Мата сүлгі неге ыңғайлы?» деген суретті	сөзді бұрмаламай, әр дыбысқа назар аударады. Бала д–о–п ретімен үш орынға фишка қояды, о-ны қызыл, дауыссыздарды көкпен көрсетеді. Бір фишка ауыстырылса, ретін қайта қалпына келтіреді. Соңында «Бір буын, үш дыбыс» деп ажыратады. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **Қосымша бейнересурс:** «Буынға бөлу» — педагог сөздерді тыңдатуға лайық қысқа үлгіні таңдайды. https://www.youtube.com/watch?v=nVBlspiKQVg **Қолданылатын кезеңі:** түсіндіруден кейін ойынға қатысты қысқа үзінді. Сілтеме атауы мен тақырыбы іздеуде анықталды; ойнатылуын педагог көрсетуден бұрын тексереді. Көркем әдебиет **Тақырыбы: Түлкі мен қоян** **Міндеті: Шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. Кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру.**	мақалдың мағынасын қолдану. **Барысы:** Бала ойыншық микрофонмен бір күз суретін сипаттайды. Тілші «Саған күздің несі ұнайды? Неге?» деп сұрайды. Жауап беруші «Еңбек түбі – береке» мақалын өнім жинау көрінісімен байланыстырады. Рөлдер ауысады. Педагог әр пікірді тыңдап, суреттегі дәлелді көрсетуге жетелейді. 2-ойын Ү дыбысының суретті қоржыны **Мақсаты:** ү дыбысы бар сөздерді анық айту. **Барысы:** Педагог күз, үкі, жүзім және алма суреттерін араластырады. Бала суретті атайды; ү дыбысы естілгенін байқаса, қоржынға салады. Досы сөзді қайталап, дыбыстың орнын тыңдайды. Қате таңдауда педагог сөзді анық үлгімен айтады. Соңында балалар үш сөздің бірін сөйлемде қолданады. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **Қосымша бейнересурс:** «Күз әні | Алтын күз өлеңі | қазақша балалар әндері» —	жасап шығарамыз. Мына қорапша қайықтың корпусы болады. Оған тұмсық бөлігін, желкенін және жалаушасын қосамыз. Қайығымызды өзіміз араластырып шығарған түстермен бояп, жетіспейтін бөлшектерін ермексаздан жасаймыз. **Жұмыстың барысы:** **Қайықты құрастыру.** Балалар шағын картон қорапшаға бүктелген қатты қағазды бекітіп, қайықтың сүйір тұмсығын жасайды. Ортасына қатты қағаздан дайындалған діңгекті орнатады. **Қайықты бояу.** Қызыл мен көкті араластырып күлгін, қызыл мен ақты араластырып қызғылт түс шығарады. Көкке ақ қосып ашық көк реңк, жасылға аздап қара қосып қою жасыл реңк алады. Қайықтың корпусын таңдаған түстерімен бояйды. **Желкенін жапсыру.** Бояу кепкенше балалар түрлі түсті қағаздан желкен мен жалаушаны қиып дайындайды. Желкенді діңгекке, жалаушаны оның ұшына жапсырады.

	(ұзындығы 20 метр) жүгіру.. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Жүгіру алдында денені қыздырып, жолды тексереміз. Жүру кезінде тыныстыреттейміз, жеңіл жүгіруде қадамды бірқалыпты ұстаймыз. Жылдамдыққа жүгіру кең, түзу жолда орындалады. Сыныптағы екі ойын жүру мен жүгіруге дайындық болады. Міндеттегі 100–120 метр және 20 метр қашықтықты орындау спортзалдағы не ашық алаңдағы белгіленген жолда жоспарланады. 1-ойын Қарқын жүргізушісі **Мақсаты:** жүру мен орнында жеңіл жүгіруді алмастырып, белгіні тыңдау. **Барысы:** Балалар бір қол созым аралықпен жеке орындарға тұрады. Педагог жасыл белгіде орнында жай жүруді, көк белгіде орнында жеңіл жүгіруді ұсынады. Әр қимыл 15–20 секундтан кейін жүрумен алмастырылады. Үш айналымнан соң тыныс қалпына келеді. Қарқын жарысқа айналмайды; бала шаршаса, жүруге көшеді. 2-ойын Бастауға дайынбыз	жағдаяттар ұсынады. Балалар дайын материал үлгілерінен лайық нұсқаны таңдап, себебін түсіндіреді. Өзге пікір болса, қауіпсіз үлгіні қайта салыстырады. Соңында затты тек сыртқы түсімен таңдамау керектігін айтады. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. Көркем әдебиет **Тақырыбы: Отан** **Міндеті: Өленді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту.** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Отан – өз еліміз, туған жеріміз, жақын адамдарымыз. Өленді мәнерлеп айтқанда дауыс пен кідіріс ойды жеткізеді. Файлда өленнің мәтіні мен авторы көрсетілмеген. Жаттығуға арналған қысқа авторлық үлгі: «Туған жерім – кең далам, / Саған сүйіп көз салам. / Елге қамқор боламын, / Жақсы іске жол алам». Әр жолдың мағынасын суретпен түсіндіреміз. 1-ойын Өленнің төрт суреті	**Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Ертегіні тыңдағанда кейіпкердің сөзіне ғана емес, ісіне де қараймыз. Педагог өзі қолданатын «Түлкі мен қоян» нұсқасын мәнерлеп оқып береді. «Түлкі не істеді? Қоян неге сол шешімді таңдады?» деп нақты оқылған оқиғаға сүйеніп сұрайды. Әртүрлі нұсқаның оқиғаларын араластырмаймыз. Пікірімізді «Менің ойымша...» деп дәлелдейміз. 1-ойын Кейіпкер ісінің дәлелі **Мақсаты:** кейіпкер әрекетін мәтіндегі оқиғамен байланыстырып бағалау. **Барысы:** Балалар тыңдалған нұсқаға сәйкес дайындалған әрекет карточкаларын түлкі не қоян суретіне қояды. Әр бала «Бұл әрекетті ... жасады» деп түсіндіреді. Педагог «Оқиғаның қай жерінен білдің?» деп сұрайды. Күмән туса, сол үзінді қайта оқылады. Соңында әр жұп бір әрекетке өз пікірін білдіреді. 2-ойын Қоянға кеңес хат **Мақсаты:** кейіпкерге қатысты көзқарасты сыпайы айтып жеткізу. **Барысы:** Жұптардың бірі қоян қуыршағын, екіншісі	күз көрінісін әңгімелеуге қосымша. https://www.youtube.com/watch?v=HUMtZYyApRw **Қолданылатын кезеңі:** түсіндіруден кейін ойынға қатысты қысқа үзінді. Сілтеме атауы мен тақырыбы іздеуде анықталды; ойнатылуын педагог көрсетуден бұрын тексереді. **<u>Дене тәрбиесі</u>** **Тақырыбы: Қол және иық жаттығулары** **Міндеті: Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою.. Қолды кезек жоғары-артқа көтеру.** . **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Қол мен иықты баяу қозғалтамыз, мойынды қыспаймыз. Қолды кеудеге қойып, екі жаққа созуды көрсетемін. Енді жоғары көтеріп, қайта екі жаққа ашамыз. Желкеге қойғанда шынтаққа күш түсірмейміз. Қолды кезек жоғары-артқа тек жайлы көлемде көтереміз; сермеп жібермейміз. 1-ойын Таспалар хабар береді	**Ермексаздан бөлшектер қосу.** Балалар өз қайығына қарап, қандай бөлшек жетіспейтінін анықтайды. Ермексаздан дөңгелек терезе, құтқару шеңбері немесе зәкір жасап, кепкен корпусқа бекітеді. Дене тәрбиесі **Тақырыбы: Кеудеге арналған жаттығулар** **Міндеті: Допты жоғарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру. Қолды алға көтеріп оңға, солға бұрылу.** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Кеудеге арналған қимылда арқаны тік ұстап, бұрылуды баяу жасаймыз. Допты жоғары көтергенде келесі бала оны ұстап болған соң ғана жібереміз. Артқа беруде мойынды қатты шалқайтпаймыз. Қолды алға созып оңға, солға бұрылғанда аяқ орнында қалады; допты лақтырмаймыз. 1-ойын Доптың төбеден өтетін жолы **Мақсаты:** допты жоғарыдан алға және артқа кезекпен беру. **Барысы:** Балалар үш адамнан бір қатарға, жеткілікті аралықпен тұрады. Алғашқы бала жеңіл допты жоғары көтеріп

	Мақсаты: бастапқы қалып пен аяқ-қолдың үйлесімді қимылын бекіту. **Барысы:** Педагог бос жолға екі белгі қояды. Бір бала белгіге қарай жай жүріп, «Дайын» сөзінде тоқтап, жүгірудің бастапқы қалпын көрсетеді. «Жүр» белгісінде екі-үш серпінді қадам жасап, қайта жай жүреді. Қалғандары өз орындарында қимылды қайталайды. Балалар бір-бірінің жолына шықпай, кезекпен қатысады. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді.	**Мақсаты:** өлең жолдарының ретін есте сақтап, мәнерлеп айту. **Барысы:** Педагог дала, көзқарас, қамқорлық, жақсы іс бейнелерін өлең ретімен қояды. Балалар бір жолды тыңдап, тиісті суретті көрсетеді. Кейін бір суретті жауып, жолды еске түсіреді. Педагог кідірісті үлгімен көрсетеді. Соңында балалар қалауы бойынша бір не екі жолды жеке айтады. 2-ойын Отанға пайдалы іс **Мақсаты:** күнделікті оқиғаға өз көзқарасын білдіру. **Барысы:** Педагог ауласын таза ұстаған бала, кітапты күткен бала, көшетті зақымдаған бала суреттерін береді. Балалар бір суретті таңдап, әрекетке пікір білдіреді: «Мен ... дұрыс деп ойлаймын, себебі ...». Досы бір сұрақ қояды. Соңында әр бала өзі орындай алатын пайдалы істі атайды. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді.	кеңесші рөлін алады. Кеңесші оқылған оқиғаға сай бір шешім ұсынады; қоян оның себебін сұрайды. Кейін рөлдер ауысады. Балалар суретпен қысқа кеңес хат жасайды. Педагог дайын «дұрыс жауап» айтпай, ұсынысты түсіндіруге көмектеседі. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді. **Қосымша бейнересурс:** «ҚұмART. Түлкі мен қоян» — Balapan; көрсету алдында қолданылатын ертегі нұсқасымен сәйкестігін қарау. https://www.youtube.com/watch?v=RNf2x9n6dMw **Қолданылатын кезеңі:** түсіндіруден кейін ойынға қатысты қысқа үзінді. Сілтеме атауы мен тақырыбы іздеуде анықталды; ойнатылуын педагог көрсетуден бұрын тексереді.	**Мақсаты:** қолды кеудеге, екі жаққа және жоғары қою қимылдарын орындау. **Барысы:** Балалар жеке орындарында таспа ұстайды. Педагог кеуде, қанат, күн белгілерін көрсетеді. Балалар сәйкес қолын кеудеге жинайды, екі жаққа созады, жоғары көтереді. Әр қалып 2 секунд ұсталады; қимыл 4 рет қайталанады. Соңында таспаны түсіріп, иықты босатады. Ешкім басқа баланың таспасына тимейді. 2-ойын Иықтың баяу айнасы **Мақсаты:** желкеге қою мен кезек жоғары-артқа көтеруді дәл қайталау. **Барысы:** Жұптар бір-бірінен алшақ тұрады. Бір бала педагог көрсеткен екі қимылды баяу орындайды: қол желкеде; бір қол жоғары-артқа, кейін екіншісі. Досы айна сияқты қайталайды. Екі қайталаудан соң рөл ауысады. Педагог арқаны шалқайтпауын бақылайды; ауырсыну болса, қолды төмен түсіреді. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді.	артындағы балаға береді, соңғысы допты кері бағытта қайтарады. Қабылдаушы «Ұстадым» дегенде ғана доп жіберіледі. Бір айналымнан соң орындарын алмастырады. Педагог қолды шамадан тыс артқа тартпауын қадағалайды. 2-ойын Кеуденің бағыт терезесі **Мақсаты:** қолды алға көтеріп, денені екі жаққа бұру. **Барысы:** Балалар жеке орындарына тұрып, қолын алға созады. Педагог оң не сол карточкасын көрсетеді. Балалар кеудесін сол бағытқа баяу бұрып, ортаға қайтады. Әр бағытқа төрт рет орындалады. Кейін бір бала белгі беруші болады. Соңында қолды түсіріп, тыныстыреттейді; қимыл жылдамдыққа орындалмайды. **Қорытынды:** Тәрбиеші «Бүгін нені байқап, қалай орындадың?» деп сұрайды. Балалар бір әрекетін көрсетіп немесе бір сөйлеммен түсіндіреді.

Серуенге дайындық	Қауіпсіздік мәдениеті. **Барысы:** Педагог киім ілгіші мен аяққиім тұратын аралықты көрсетеді. Балалар аяққиімін отырып киіп, жолды бос қалдырады. «Дәлізді неге бос ұстау керек?» сұрағына өз әрекетімен жауап береді. Жұптар есік алдында арақашықтықпен тұрады. **Ескерту:** «Жолға шықсаң, сақ бол». (Қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	Достық көмек. **Барысы:** Балалар киімін өздері киіп, қажет болса досынан сыдырма ұшын ұстауды сұрайды. Көмектесетін бала рұқсат сұрап қана әрекет етеді. Педагог мақалдың мағынасын «Қай көмектің арқасында дайын болдың?» деген сұрақпен байланыстырады. **Мақал:** «Көп қолдаса, іс оңар». (Қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	Өз-өзіне қызмет ету. **Барысы:** Балалар қысқа авторлық ұйқасқа сай киімін тексереді. Педагог ауа райына лайық қабаттарды атайды; бала өз киімінің жетіспеген бөлшегін байқайды. Дайын болғандар өзгеге кедергі жасамай күтеді. (Қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	Үнемді тұтыну. **Барысы:** Балалар бауын жинап, сыдырмасын жұлқымай жабады. Педагог «Киімді күтіп кисек, ол неге ұзақ жарайды?» деп сұрайды. Әр бала киіміне ұқыпты қараудың бір тәсілін көрсетеді. (Қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	Ұйымшылдық. **Барысы:** Балалар өз киімін танып, ретімен киінеді. Жұбының дайын болғанын қарап, қатарға қосылады. Педагог «Алдымен дайын болған бала жолды қалай босатады?» деп сұрайды; балалар орнын таңдаумен көрсетеді. (Қарым-қатынас іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)
Серуен	1. Бақылау/зерттеу. **Тақырыбы:** «Жапырақ сабағы мен жүйкесін салыстыру». **Мақсаты:** екі жапырақтың құрылысы мен белгілерін байқап, салыстыру. **Барысы:** Педагог жерге түскен екі таза жапырақты ақ қағазға қояды. Балалар лупамен қарап: «Сабағы қайда? Жүйкелері бірдей ме? Қайсысының жиегі тісті?» сұрақтарын талқылайды. Жапырақты жыртпай, саусақпен сыртқы жиегін бойлай көрсетеді. Қорытындыда әр жұп ұқсас бір белгі мен өзгеше бір белгіні айтады.	1. Бақылау/зерттеу. **Тақырыбы:** «Түскен дәннің қайда тоқтағанын байқау». **Мақсаты:** тұқымның таралу орны туралы қарапайым болжам ұсыну. **Барысы:** Педагог қауіпсіз ірі тұқым не қанатты жеміс түскен ағаш маңын таңдайды. Балалар ағаш түбі мен жол шетіндегі үлгілерді көзбен салыстырады. «Барлығы бір жерде ме? Қайсысы ағаштан алыс? Оны не жылжытуы мүмкін?» деп сұрайды. Жел болмаса, педагог бір құрғақ қанатты жемісті төмен биіктіктен түсіріп көрсетеді. Балалар қозғалысын байқап, болжамын тексереді.	1. Бақылау/зерттеу. **Тақырыбы:** «Құлаған бұтақ пен тірі бұтақты ажырату». **Мақсаты:** тірі өсімдікке зиян келтірмей бақылау және белгілерін салыстыру. **Барысы:** Педагог ағашқа жақындамай-ақ көрінетін тірі бұтақ пен жерде жатқан құрғақ бұтақты көрсетеді. «Қайсысы ағашқа жалғасқан? Қайсысында жапырақ бар? Бақылау үшін бұтақты сындыру керек пе?» деп сұрайды. Балалар тек құрғақ үлгіні лупамен қарайды, тірі бұтаққа қол тигізбейді. Қорытынды: зерттеу үшін өсімдікке зақым келтірудің қажеті жоқ.	1. Бақылау/зерттеу. **Тақырыбы:** «Құстардың су іздеуін бақылау». **Мақсаты:** құстың мінез-құлқын байқап, тіршілікке қажетті жағдайды түсіндіру. **Барысы:** Педагог құстар көрінетін тыныш орынды таңдайды. Балалар алыстан «Құс қайда тоқтады? Тұмсығымен не істеді? Жер дымқыл болса, нені іздеуі мүмкін?» деп бақылайды. Құсты қумайды, кездеспесе ауладағы ықтимал су орнын қарап, болжамын айтады. Қорытындыда байқалған әрекетті болжамнан ажыратады.	1. Бақылау/зерттеу. **Тақырыбы:** «Ауладағы ылғалды із бен құрғақ із». **Мақсаты:** ылғалдың сыртқы белгісін салыстыру және өзгерісін болжау. **Барысы:** Педагог қауіпсіз жердегі дымқыл және құрғақ топырақ бөлігін көрсетеді. «Түсі қандай? Қай із айқынырақ? Күн шықса не өзгеруі мүмкін?» деп сұрайды. Балалар таяқшамен жеңіл белгі салып, салыстырады; топырақты қолымен ұстамайды. Жаңбыр болмаған жағдайда екі табақтағы топырақтың бірін педагог аз сумен ылғалдайды. Болжам келесі бақылауға сақталады.

	2. Қимылды ойын. **Ойын атауы:** «Бағыт картасын жеткіз». **Мақсаты:** жұппен қозғалып, кеңістікте бағытты келісу. **Қажетті құралдар:** Екі белгі, үлкен бағыт карталары. **Барысы:** Балалар жұппен бастапқы сызыққа орналасады. Педагог картада көрсетілген екі аялдаманы түсіндіреді. Белгімен бірінші жұп бір аялдамаға жеңіл жүгіріп, кейін екіншісіне жүреді. Карта келесі жұпқа берілгенде ғана ол бастайды. Барлық жұп өткен соң қай жол есте қалғанын айтады. **Ойын шарты:** Жұп қол ұстамайды; қатар арасы кемінде бір қол созым; дымқыл жерде жүгіру орнына жүреді. 3. Еңбекке баулу. **Әрекет атауы:** «Жапырақ альбомының алғашқы беті». **Мақсаты:** ортақ зерттеу материалын ұқыпты дайындау. **Барысы:** Балалар тек түскен, құрғақ әрі таза жапырақтарды жинап, екі қатырма арасына орналастырады. Педагог ұсақ қоқыс пен белгісіз өсімдікті алмауды	2. Қимылды ойын. **Ойын атауы:** «Дәннің жолы». **Мақсаты:** кедергіге тимей, бірізді жолмен қозғалу. **Қажетті құралдар:** Екі кең жолақ, жалпақ белгілер. **Барысы:** Балалар екі шағын топқа бөлініп, жолақ басында кезек күтеді. Бірінші бала белгілердің арасымен жеңіл жүгіреді, соңғы нүктеде тоқтап, кері қарай жай жүреді. Педагог соңғы нүктені келесі айналымда ауыстырады. Әр бала екі рет қатысып, қай тұста баяулағанын айтады. **Ойын шарты:** Бір жолақта бір бала ғана; келесі бала алдыңғысы қайтқан соң бастайды; белгіні аттап өтпей айналып өтеді. 3. Еңбекке баулу. **Әрекет атауы:** «Алаңның таза шекарасы». **Мақсаты:** табиғат материалын тұрмыстық қоқыстан ажыратып, алаңды реттеу. **Барысы:** Педагог қауіпсіз қағаз қалдығы бар шағын аумақты көрсетеді. Балалар қолғаппен тек қағазды жинап, жәшікке салады; шыны, өткір және белгісіз затқа тимей, ересекке хабарлайды. Соңында қай	2. Қимылды ойын. **Ойын атауы:** «Екі бекеттің тапсырмасы». **Мақсаты:** есту белгісін есте сақтау және қозғалыс қарқынын алмастыру. **Қажетті құралдар:** Екі түсті бекет, шағын жалауша. **Барысы:** Балалар белгіленген екі бекет арасында еркін аралықпен тұрады. Педагог «Бірінші бекетке жүр, екіншіге жеңіл жүгір» деп екі қадамдық тапсырма береді. Балалар кезекпен орындап, орындарына оралады. Келесі айналымда әрекеттің реті ауысады. Үш айналымнан кейін тынысын реттейді. **Ойын шарты:** Алдыңғы баланы қуып жетпейді; бұрылатын жерде баяулайды; жалауша түссе, қозғалысты тоқтатады. 3. Еңбекке баулу. **Әрекет атауы:** «Гүлзар шетіндегі жолды ашу». **Мақсаты:** топпен шағын еңбекті бөлісіп орындау. **Барысы:** Ерте кәсіптік бағдар және еңбекке баулу. Педагог бағбанның жолды таза ұстау жұмысын түсіндіреді. Балалар шағын сыпырғышпен жолдағы құрғақ жапырақты бір орынға жинайды; өсіп	2. Қимылды ойын. **Ойын атауы:** «Сегіз нүктелі із». **Мақсаты:** сегіз белгі бойынша бағытты есте сақтау, тепе-теңдікті сақтау. **Қажетті құралдар:** Сегіз жалпақ белгі, жол картасы. **Барысы:** Педагог кең аралықтағы сегіз белгіні жол етіп қояды. Балалар бір-бірден белгілерге аяқ тигізбей араларымен өтеді. Алғашқы айналымда жүреді, екіншісінде қысқа аралықта жеңіл жүгіреді. Соңғы белгіде тоқтап, жолды көзбен қайта санайды. Қорытындыда әр бала ұқыпты өткен бөлігін атайды. **Ойын шарты:** Сегіз бала бірден жүгірмейді; аралығы екі белгі; тайғақ жерге жол салынбайды. 3. Еңбекке баулу. **Әрекет атауы:** «Құралды құрғақ сөреге орналастыру». **Мақсаты:** ойын құралын күтіп ұстап, жарамдылығын ұзарту. **Барысы:** Балалар таза ойын қалыптарын құрғақ шүберекпен сүртіп, қорапқа салады. Педагог шүберекті сілкіп шаң көтермеуді көрсетеді. Балалар құралдарды түріне қарай	2. Қимылды ойын. **Ойын атауы:** «Қарқынды ауыстыр, жолды сақта». **Мақсаты:** жүру мен жеңіл жүгіруді алмастыру, белгіге дер кезінде жауап беру. **Қажетті құралдар:** Кең тұйық жол, үш қарқын белгісі. **Барысы:** Балалар арақашықтық сақтап, тұйық жол бойына орналасады. Педагог алақанын ашса — жүреді, шапалақтың жай ырғағында — жеңіл жүгіреді, қолын түсірсе — тоқтап тынысын реттейді. Қарқынды 4 рет алмастырады; соңында балалар қай белгіде баяулағанын айтады. **Ойын шарты:** Озуға болмайды; күрт тоқтамай баяулайды; сырғанақ бетте тек жүру нұсқасы орындалады. 3. Еңбекке баулу. **Әрекет атауы:** «Зерттеу ыдысын келесі күнге дайындау». **Мақсаты:** қолданған материалды реттеп, бастаған істі аяқтау. **Барысы:** Жауапкершілік. Балалар таза үлгі табақтарын педагог көрсеткен сөреге орналастырады. Ылғалды үлгіні бөлек қояды; құралдарды санап,

	көрсетеді. Әр жұп материалды мұқият жеткізіп, үстелге ретімен қояды. 4. Балалардың дербес әрекеті. **Мақсаты:** таңдау жасап, құрдасымен өз ойынын келісу. **Барысы:** Балалар үлкен жапырақтардан өз қалауымен жиек немесе жол жасайды; оның пішінін досына түсіндіреді. Педагог таңдауына араласпай, аумақтың шегін бақылайды. **5. Жеке жұмыс:** Бір бала екі жапырақты «ұзын–қысқа, жалпақ–жіңішке» сөздерімен сипаттайды. (Дене тәрбиесі, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)	жердің реттелгенін көрсетеді. 4. Балалардың дербес әрекеті. **Мақсаты:** таңдау жасап, құрдасымен өз ойынын келісу. **Барысы:** Балалар жерде қалған ірі тұқымдарды ұстаусыз қарап, ұқсас пішінін қағазға бормен белгілейді немесе төселген іздердің бойымен өз бағытын құрады. **5. Жеке жұмыс:** Бір бала жеті ірі белгі-тасты бір-бірден көрсетіп санайды, жалпы санын айтады. (Дене тәрбиесі, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)	тұрған гүлдерді баспайды. Жұптар жинау мен тасуды алмастырады. Соңында таза жолдың кімге пайдалы екенін айтады. 4. Балалардың дербес әрекеті. **Мақсаты:** таңдау жасап, құрдасымен өз ойынын келісу. **Барысы:** Балалар құрғақ бұтақ үлгілерінен шағын көпір макетін жасайды не бос алаңда допты өзара домалатады. Қандай бөлшек тірек болғанын өздері байқайды. **5. Жеке жұмыс:** Бір бала «алдымен жинадық, кейін реттедік» сөздерімен екі әрекеттің ретін айтады. (Дене тәрбиесі, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)	орналастырып, келесі топқа дайын екенін тексереді. 4. Балалардың дербес әрекеті. **Мақсаты:** таңдау жасап, құрдасымен өз ойынын келісу. **Барысы:** Балалар үлкен қағазда құсқа қолайлы аула сызбасын жасайды немесе қадам іздерімен бағыт ойлап табады. Өз ойынын келісіп, бір-бірінің жұмысына рұқсатпен қосылады. **5. Жеке жұмыс:** Бір бала сегіз белгіні санап, біреуін жылжытқанда саны өзгермегенін тексереді. (Дене тәрбиесі, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)	жетіспесе бірге іздейді. Соңында жұмыс орнында бос орын қалғанын тексереді. 4. Балалардың дербес әрекеті. **Мақсаты:** таңдау жасап, құрдасымен өз ойынын келісу. **Барысы:** Балалар бормен өздері ойлап тапқан жолды сызады, оның жүру мен демалу бөліктерін белгілейді; немесе табиғи материалдан шағын көрме ұйымдастырады. **5. Жеке жұмыс:** Бір бала өсімдік өсуіне су, жарық және жылу қажет екенін суретпен көрсетіп түсіндіреді. (Дене тәрбиесі, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті)
Серуеннен оралу	**Барысы:** Балалар күртесін иығынан ұстап шешіп, ілгішке іледі, аяққиімін жұптайды. Қолын сабындап жуып, сүлгісімен құрғатады. Педагог «Қай затың келесі серуенге дайын тұр?» деп сұрайды. (Мәдени-гигиеналық дағдылар, еңбек іс-әрекеті)	**Барысы:** Балалар табиғи материал ыдысын ересекке береді, сырт киімін шешеді. Қолдың екі бетін, саусақ арасын сабындап жуып, шайып құрғатады. Педагог мақалдың мағынасын «Алаңнан келген соң қандай әрекет денсаулығымызға көмектеседі?» сұрағымен ашады. (Мәдени-гигиеналық дағдылар, еңбек іс-әрекеті)	**Барысы:** Үнемді тұтыну. Балалар жеңін көтеріп, қолын сулайды; сабындағанда кранды жабады, шаюға қайта ашады. Педагог «Сабындау кезінде су ағып тұруы керек пе?» деп сұрайды. Әр бала суды бос ағызбай аяқтайды. **Мақал/қысқа ұйқас:** «Судың да сұрауы бар». (Мәдени-гигиеналық дағдылар, еңбек іс-әрекеті)	**Барысы:** Балалар киімін бүктеп, өз орнына қояды; қолын жуып, жеке сүлгісін қолданады. Ұйқас педагог дайындаған қысқа авторлық мәтін ретінде беріледі. «Қай заттың орны белгіленген?» сұрағына көрсетіп жауап береді. (Мәдени-гигиеналық дағдылар, еңбек іс-әрекеті)	**Барысы:** Балалар жолды бос қалдырып шешінеді, дымқыл киімін педагогқа көрсетеді. Қолдарын жуып, үстелге таза қолмен отырады. Педагог «Қолымыздың таза болғанын қалай білеміз?» деп сұрайды; балалар сабындау, шаю, құрғату ретін айтады.

					Мақал/қысқа ұйқас: «Тазалық — денсаулық кепілі». (Мәдени-гигиеналық дағдылар, еңбек іс-әрекеті)
Балалармен жеке жұмыс	**Баланың аты-жөні:** _____ **Бағыты:** Танымдық және зияткерлік дағдылар. **Ойын атауы:** «Жетінші орын бос па?». **Мақсаты:** реттік санды заттың орнымен байланыстыру. **Барысы:** Педагог жеті орындықтың суретін береді, жетінші орын бос тұрады. Бала жеті затты ретімен орналастырып, жетінші орынды көрсетеді. Қатардың басы ауысса, қайта санап тексереді. Педагог «Қай жақтан санадың?» деп сұрайды. **Ұзақтығы:** 5–7 минут. (Танымдық және зияткерлік дағдылар)	**Баланың аты-жөні:** _____ **Бағыты:** Коммуникативтік дағдылар. **Ойын атауы:** «Сөздегі естілген аялдама». **Мақсаты:** таныс сөздегі дыбысты тыңдап ажырату. **Барысы:** Педагог «нан, алма, доп» сөздерін анық айтады. Бала естіген алғашқы дыбысты атайды немесе педагог ұсынған екі дыбыстан таңдайды. Дұрыс жауапты суретпен байланыстырады. Қате болса, сөзді созбай қайта тыңдатады; жазба тапсырма берілмейді. **Ұзақтығы:** 5–7 минут. (Коммуникативтік дағдылар)	**Баланың аты-жөні:** _____ **Бағыты:** Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар. **Ойын атауы:** «Кейіпкерге басқа шешім». **Мақсаты:** кейіпкер әрекетіне пікір білдіру. **Барысы:** Педагог «Шаруа мен аю» ертегісінің екі тірек суретін көрсетеді. Бала бір әрекетті сипаттап, кейіпкерге өз шешімін ұсынады. «Неліктен осыны таңдадың?» сұрағына бір сөйлеммен жауап береді; пікіріне баға қойылмайды. **Ұзақтығы:** 5–7 минут. (Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)	**Баланың аты-жөні:** _____ **Бағыты:** Шығармашылық дағдылар, зерттеу іс-әрекеті. **Ойын атауы:** «Жидек реңкін байқап көр». **Мақсаты:** екі бояудан алынған реңкті салыстыру. **Барысы:** Бала қағаздың екі бөлігіне қызыл бояуды және қызылға аз ақ қосылған бояуды жағады. Кепкен соң реңкті салыстырып, жидекке лайық нұсқасын таңдайды. Педагог қылқаламды артық бояуға батырмауды көрсетеді. **Ұзақтығы:** 5–7 минут. (Шығармашылық дағдылар, зерттеу іс-әрекеті)	**Баланың аты-жөні:** _____ **Бағыты:** Физикалық даму. **Ойын атауы:** «Жүріп өт те, тоқта». **Мақсаты:** қимыл қарқынын белгіге сай өзгерту. **Барысы:** Педагог сыныптағы бос жолды белгілейді. Бала жай жүріп, алақан белгісінде тоқтайды; келесі белгіде қадамды сәл жылдамдатады. Үш қысқа қайталаудан кейін тынысын реттейді. Жүгіру тар жерде орындалмайды. **Ұзақтығы:** 5–7 минут. (Физикалық даму)
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу,	Ерте кәсіптік бағдар. **Ойын/әрекет атауы:** «Тарақ пен айна сөресі». **Мақсаты:** маманның жұмыс орнын жоспарлау, заттың қызметін түсіндіру. **Барысы:** Балалар шаштаразға арналған ойыншық тарақ, айна, орамал үшін сөре макетін өздері құрастырады. Бірі	Таза Қазақстан — өсімдікті қорғау. **Ойын/әрекет атауы:** «Шөпті өсімдікке арналған белгі». **Мақсаты:** кітап суреті мен бақылауды байланыстырып, ескерту белгісін жасау. **Барысы:** Балалар өсімдік альбомын қарайды, өздеріне таныс өсімдікті таңдайды.	Кітап оқу. **Ойын/әрекет атауы:** «Кітапқа арналған шағын сахна». **Мақсаты:** оқиғаның ретін сақтап, рөлдерді келісіп бөлу. **Барысы:** Балалар оқылған ертегіге арналған үстел сахнасын қағаз кейіпкерлерден жасайды.	Қаржылық сауаттылық. **Ойын/әрекет атауы:** «Сегіз орындық көрме». **Мақсаты:** шектеулі құралды жоспарлап пайдалану, қажет мөлшерді таңдау. **Барысы:** Педагог сегіз орындық көрме сөресін және қағаз қиындысын береді. Балалар әр орынға	Кітап жасау. **Ойын/әрекет атауы:** «Өсу жолының суретті кітабы». **Мақсаты:** өсімдіктің өзгерісін реттеп, өз ойын суретпен жеткізу. **Барысы:** Балалар тұқым, өскін, ересек өсімдік суреттерінен шағын бүктемелі кітап жасайды. Бір жұп суреттерді реттейді,

дербес және басқалары)*	сөрені жасайды, бірі құралдардың орнын белгілейді. Педагог «Қай затты жақын қойдың? Неліктен?» деп сұрайды. Ойын соңында шаштараз еңбегінің бір пайдасын айтады; шынайы қайшы қолданылмайды. **Ойын шарты:** бала рөлін не жұмысын өзі таңдайды; ортақ құралды келісіп пайдаланады; аяқталған жұмысын қалауы бойынша таныстырады. (Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	«Жұлма», «Бақыла», «Ересекпен таны» мағынасына арналған белгіні суретпен ойлап табады. Педагог белгісінің түсінікті екенін серіктесіне түсіндіртіп тексереді. Дайын белгі кітап бұрышына қойылады. **Ойын шарты:** бала рөлін не жұмысын өзі таңдайды; ортақ құралды келісіп пайдаланады; аяқталған жұмысын қалауы бойынша таныстырады. (Зерттеу іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)	Рөлді өздері таңдап, басталуы мен аяқталуын келіседі. Педагог мәтінді жаттатпай, «Алдымен не болды?» сұрағымен қажет кезде бағыттайды. Көрермендер қай оқиғаны танығанын айтады. **Ойын шарты:** бала рөлін не жұмысын өзі таңдайды; ортақ құралды келісіп пайдаланады; аяқталған жұмысын қалауы бойынша таныстырады. (Қазақ тілі, қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет)	бір жидек бейнесін дайындауды келіседі, қағаздың қалғанын келесі іске сақтайды. «Сегіз орынға тоғыз бейне керек пе?» деп қажетті мөлшерді талқылайды. Баға не ақша есебі енгізілмейді. **Ойын шарты:** бала рөлін не жұмысын өзі таңдайды; ортақ құралды келісіп пайдаланады; аяқталған жұмысын қалауы бойынша таныстырады. (Танымдық іс-әрекет, шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)	екіншісі қажетті жағдайларды қосады. Педагог «Бұл бетке неге су белгісін қостың?» деп түсіндірме сұрайды. Балалар кітапты бірі-біріне таныстырады. **Ойын шарты:** бала рөлін не жұмысын өзі таңдайды; ортақ құралды келісіп пайдаланады; аяқталған жұмысын қалауы бойынша таныстырады. (Қазақ тілі, шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)
Балалардың үйге қайтуы	**Қорытынды әрекет:** «Алғысымды үйге жеткіземін». **Мақсаты:** күндегі тәжірибесін қысқаша айту, жағымды көңіл күймен қоштасу. **Барысы:** Бала бүгін кімнің еңбегін байқағанын бір сөйлеммен айтады. Педагог ата-анасына баланың нақты байқауын жеткізеді; бала үйде ұстазға арналған белгісін көрсетеді. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)	**Қорытынды әрекет:** «Жеті туралы бір дәлел». **Мақсаты:** күндегі тәжірибесін қысқаша айту, жағымды көңіл күймен қоштасу. **Барысы:** Бала жеті затты санағанда соңғы сан нені білдіргенін сурет арқылы көрсетеді. Педагог үйде қысқа санау әрекетін баланың қалауымен жалғастыруды ұсынады. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)	**Қорытынды әрекет:** «Ертегіден алған шешімім». **Мақсаты:** күндегі тәжірибесін қысқаша айту, жағымды көңіл күймен қоштасу. **Барысы:** Бала кейіпкерге қандай басқа шешім ұсынғанын айтады. Педагог ата-анасына баланың пікірін тыңдауға арналған бір сұрақ береді. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)	**Қорытынды әрекет:** «Мен таңдаған реңк». **Мақсаты:** күндегі тәжірибесін қысқаша айту, жағымды көңіл күймен қоштасу. **Барысы:** Бала жасаған жидек бейнесіндегі реңкін көрсетіп, оны қалай алғанын түсіндіреді. Педагог жұмысты өзімен алып кету не көрмеде қалдыру таңдауын ұсынады. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)	**Қорытынды әрекет:** «Келесі бақылауға сұрағым». **Мақсаты:** күндегі тәжірибесін қысқаша айту, жағымды көңіл күймен қоштасу. **Барысы:** Бала өсімдік туралы әлі білгісі келетін бір сұрағын айтады. Педагог сұрақты жазып алып, келесі аптадағы бақылауға сақтайды. Ата-анамен баланың апталық бір жетістігін бөліседі. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)